C U R T E A D E A P E L B Ă L Ţ I

Dosarul nr.21rji-1395/24 Judecătoria Orhei sediul Central
Judecător Veaceslav Caragia

D E C I Z I E
În numele Legii

19 noiembrie 2024 mun. Bălți

Colegiul penal al Curții de Apel Bălți
având în componența sa:
Președintele ședinței: Ion Talpa
Judecătorii: Ecaterina Arseni, Oxana Mironov

a judecat în ordine de recurs, fără participarea părților, recursul directorului adjunct al Penitenciarului nr. 18 Brănești Ion Florea declarat împotriva încheierii Judecătoriei Orhei sediul Central din 06 decembrie 2023, privind admiterea plângerii condamnatului Cebotari Nicolae ***** înaintată împotriva administrației instituțiilor penitenciare referitor la condițiile de detenție care conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului, în baza art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor și a libertăților omului,

După expunerea esenței cauzei de către judecătorul-raportor, ţinând cont de argumentele invocate în recurs, în raport cu materialele cauzei şi prevederile legii în vigoare, Colegiul penal,-

C O N S T A T Ă :

La 20 aprilie 2023, în Judecătoria Orhei, sediul Central, a parvenit spre examinare plângerea condamnatului Cebotari Nicolae *****, împotriva administrației instituțiilor penitenciare, referitor la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din CEDO.

Prin încheierea Judecătoriei Orhei, sediul Central din 06.12.2023, s-a admis plângerea condamnatului Cebotari Nicolae ***** declarată împotriva administrației instituției penitenciare, Penitenciarul nr.18 Brănești, cu privire la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor

Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale.

S-a constatat faptul că, condamnatul Cebotari Nicolae *****, a fost deținut în Penitenciarul nr.18 Brănești, perioada continuă de la 05.01.2023 până în prezent 06.12.2023, pe o perioadă totală de 335 (trei sute treizeci și cinci) zile, în condiții contrare prevederilor art. 3 din CEDO.

În condițiile art. 473[4] alin. (4) din Codul de procedură penală, s-a redus pedeapsa condamnatului Cebotari Nicolae *****, cu 33 (treizeci și trei) zile, pentru perioada de 335 zile, în care condamnatul s-a aflat în detenție în Penitenciarul nr.18 Brănești, în condiții contrare prevederilor art.3 din CEDO.

În privința perioadei de 5 (cinci) zile calculate în condițiile art. 473[4] alin. (5) CPP (din perioada de 335 zile și care nu au putut fi împărțite la 10), instanța de judecată a considerat oportun compensarea acestora în valoare bănească în beneficiul condamnatului Cebotari Nicolae *****, a sumei de bani în mărime de 250 (două sute cincizeci) lei, şi anume a câte o unitate convențională pentru fiecare zi în care condamnatul a suferit încălcarea condițiilor de detenție, care urmează a fi încasată din contul bugetului de stat prin intermediul Ministerului Finanțelor al RM.

S-a obligat administrația instituției penitenciare nr.18 Brănești să înlăture condițiile precare de detenție în termen de 15 zile, după expirarea căruia, conform prevederilor art. 473[4] alin.(3) din Codul de procedură penală, instituția penitenciară urmează să informează instanța de judecată despre executarea încheierii.

Nefiind de acord cu soluția instanței, directorul adjunct al Penitenciarului nr. 18 Brănești Ion Florea, în termen a contestat încheierea sus-menționată cu recurs și a solicitat admiterea cererii de recurs și casarea încheierii Judecătoriei Orhei sediul Central din 06.12.2023, cu pronunţarea unei noi hotărâri, prin care să fie respinsă plângerea condamnatului Cebotari Nicolae *****, împotriva administraţiei instituţiei penitenciare referitoare la condiţiile de detenţie, indicând că motivele de fapt și de drept în susținerea recursului vor fi incluse într-o cerere de recurs suplimentară, însă ulterior recurentul nu a mai depus recurs suplimentar.

Potrivit prevederilor art.447 alin.(1) Cod procedură penală, *recursul se judecă în termen rezonabil, fără prezența părților la proces.*

Respectând principiul contradictorialității, instanța de recurs a fixat data examinării recursului şi a dispus să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței, însă până la data examinării recursului, declarat de către administrația Penitenciarului nr. 18 Brănești, părțile nu au depus referință asupra recursului declarat.

Examinând materialele prezentate în raport cu motivele recursului declarat, Colegiul penal consideră justificat de a-l admite din alte motive decât cele invocate, a casa parțial încheierea Judecătoriei Orhei sediul Central din 06

decembrie 2023, în latura aplicării prevederilor art. 473[4] alin. (5) Cod de pr. penală, în cadrul examinării plângerii condamnatului referitoare la condițiile de detenție în Penitenciarul nr.18 Brănești, cu pronunțarea unei noi hotărâri în această parte, din următoarele considerente:

În conformitate cu prevederile art. 449 alin. (1) pct. 2) lit. b) CPP, *judecând recursul, instanța adoptă una din următoarele decizii: ...admite recursul, casând hotărârea, parțial sau integral, şi ia una din următoarele soluții: ... rejudecă cauza cu adoptarea unei noi hotărâri*.

În motivarea soluției adoptate, Colegiul penal reiterează următoarele circumstanțe de fapt:

Prin sentința Judecătoria Orhei, sediul Central din 03 mai 2019, Cebotari Nicolae ***** a fost recunoscut vinovat şi condamnat, cu aplicarea art. art. 70 alin. (3), 79, 81 alin. (3) Cod penal şi art. 364/1 Cod de procedură penală, în baza art. 186 alin. (2) lit. c) şi d) Cod penal - 6 (şase) episoade, pentru fiecare episod în parte a câte 6 (șase) luni închisoare; art. 192/1 alin. (2) lit. c) Cod penal - 10 (zece) episoade, pentru fiecare episod în parte a câte 6 (șase) luni închisoare; art. 186 alin. (2) lit. b), c) şi d) Cod penal - 8 (opt) episoade, pentru fiecare episod în parte a câte 6 (şase) luni închisoare; art. 192/1 alin. (1) Cod penal - 6 (șase) luni închisoare; art. 186 alin. (2) lit. d) Cod Penal - 6 (șase) luni închisoare; art. 27, 192/1 alin. (2) lit. a) Cod penal - 6 (șase) luni închisoare şi conform art. 84 alin. (1) Cod penal - 7 (șapte) ani şi 8 (opt) luni închisoare. Conform art. 85 Cod penal se adaugă parțial partea neexecutată a pedepsei stabilite prin sentința Judecătoriei Orhei, sediul Central din 22.02.2018, stabilindu-i definitiv la 8 (opt) ani închisoare, cu executare pedepsei în penitenciar pentru minori.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 02 iulie 2019, sentința Judecătoriei Orhei, sediul Central din 03.05.2019 se casează în partea stabilirii pedepsei, cu aplicarea art. art. 70 şi 79 Cod penal şi art. 364/1 alin. (8) Cod de procedură penală, în baza art. 192/1 alin. (1) Cod penal - 3 (trei) luni închisoare; art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal - 3 (trei) luni închisoare; art. art. 27, 192/1 alin. (2) lit. a) Cod penal - 3 (trei) luni închisoare; art. 186 alin. (2) lit. c) şi d) Cod penal - 6 (șase) episoade, pentru fiecare episod în parte a câte 3 (trei) luni; art. 192/1 alin. (2) lit. c) Cod penal - 10 (zece) episoade, pentru fiecare episod în parte a câte 3 (trei) luni; art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal - 8 (opt) episoade, pentru fiecare episod în parte a câte 3 (trei) luni, art. 192/1 alin. (2) lit. a) şi c) Cod penal - 2 (două) episoade, pentru fiecare episod în parte a câte 3 (trei) luni închisoare şi conform art. 84 alin. (1) Cod penal - 5 (cinci) ani închisoare. Conform art. 84 alin. (4) Cod penal se adaugă parțial pedeapsa stabilită prin sentința Judecătoriei Orhei, sediul Central din 22.02.2018, stabilindu-i pedeapsa definitivă de 5 (cinci) ani şi 6 (şase) luni închisoare, cu executarea pedepsei în centre de detenție pentru minori şi tineri.

Termenul executării pedepsei se calculează din data pronunțării, cu includerea perioadei aflării în stare de arest de la 09.04.2019 până la 02.07.2019.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 06.11.2019, decizia Curții de Apel Chișinău din 02.07.2019 se menține fără modificări.

Prin sentința Judecătoria Bălți, sediul Sângerei din 12 iulie 2019, Cebotari Nicolae ***** a fost recunoscut vinovat şi condamnat în baza art. 186 alin. (2) lit. b), c) şi d) Cod penal - 2 (două) episoade, pentru fiecare episod în parte a câte 1 (unu) an închisoare; art. 192/1 alin. (2) lit. a) şi c) Cod penal - 1 (unu) an închisoare; art. art. 27, 186 alin. (2) lit. b) şi c) Cod penal - 6 (șase) luni închisoare şi în conformitate cu prevederile art. 84 alin. (1) Cod penal - 2 (doi) ani închisoare, cu executarea pedepsei în centrul de detenție pentru minori şi tineri. Termenul pedepsei se calculează din data pronunțării sentinței - 12.07.2019.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 13 noiembrie 2019, sentința Judecătoriei Bălţi, sediul Sângerei din 12.07.2019, se menține fără modificări.

Prin sentința Judecătoria Străşeni, sediul Călărași din 15 ianuarie 2020, Cebotari Nicolae ***** a fost recunoscut vinovat şi condamnat în baza art. 192/1 alin. (2) lit. a) şi c) Cod penal, cu aplicarea art. 364/1 alin. (8) Cod de procedură penală la 1 (unu) an închisoare şi conform art. 85 alin. (1) Cod penal se adaugă parțial pedeapsa stabilită prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 03.05.2019, stabilindu-i pedeapsă definitivă de 6 (șase) ani şi 5 (cinci) luni închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar pentru minori. Termenul executării pedepsei se calculează de la 15.01.2020.

Prin sentința Judecătoria Străşeni, sediul Central din 21 ianuarie 2020, Cebotari Nicolae ***** a fost recunoscut vinovat şi condamnat, cu aplicarea prevederilor art. 79 Cod penal, art. 364/1 alin. (8) Cod de procedură penală, în baza art. 192/1 alin. (2) lit. c) Cod penal - 1 (unu) an închisoare; art. 192/1 alin. (2) lit. a) şi c) Cod penal - 1 (unu) an şi 3 (trei) luni închisoare; art. 192/1 alin. (2) lit. a) şi c) Cod penal - 1 (unu) an închisoare; art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal - 8 (opt) luni închisoare şi conform art. 84 alin. (1) Cod penal - 3 (trei) ani închisoare, cu ispășirea pedepsei în centrele de detenție pentru minori şi tineri. Termenul executării pedepsei se calculează din 21.01.2020.

Prin sentința Judecătoriei Orhei, sediul Central din 21 august 2020, Cebotari Nicolae ***** a fost recunoscut vinovat şi condamnat în baza art. 192/1 alin. (2) lit. c) Cod penal, cu aplicarea art. art. 70 şi 79 Cod penal şi art. 364/1 alin. (8) Cod de procedură penală, la 1 (unu) an închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. Termenul executării pedepsei se calculează din 21.08.2020.

Prin sentința Judecătoriei Ungheni din 10 decembrie 2020, Cebotari Nicolae ***** a fost recunoscut vinovat şi condamnat în baza art. 192/1 alin. (2) lit. a) Cod penal, la 2 (doi) ani şi 6 (șase) luni închisoare şi conform art. 84 alin. (4) Cod penal, se adaugă parțial partea neexecutată a pedepsei stabilite prin decizia Curții

de Apel Chișinău din 02.07.2019, stabilindu-i definitiv 7 (șapte) ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. Termenul executării pedepsei se calculează din 10.12.2020, cu includerea în terme durata pedepsei executate în baza deciziei Curții de Apel Chișinău din 02.07.2019, şi anume de la 09.04.2019 până la 10.12.2020.

Prin sentința Judecătoriei Orhei, sediul Central din 24 decembrie 2020, Cebotari Nicolae ***** a fost recunoscut vinovat şi condamnat, cu aplicarea art. art. 70 alin. (3) şi 79 Cod penal şi art. 364/1 alin. (8) Cod de procedură penală, în baza art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal, la 1 (unu) an închisoare, art. 192/1 alin. (2) lit. a) şi c) Cod penal, la 1 (unu) an închisoare, art. 192/1 alin. (2) lit. a) Cod penal, la 1 (unu) an închisoare şi conform art. 84 alin. (1) Cod penal, la 2 (doi) ani şi 3 (trei) luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. Termenul executării pedepsei se calculează din data pronunțării sentinței - 24.12.2020.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 25 mai 2021, sentința Judecătoriei Orhei, sediul Central din 24 decembrie 2020, se menține fără modificări.

Prin sentința Judecătoriei Criuleni, sediul Central din 24 februarie 2021, Cebotari Nicolae ***** a fost recunoscut vinovat şi condamnat în baza art. 192/1 alin. (2) lit. a) şi c) Cod penal, la 1 (unu) an şi 6 (șase) luni închisoare; art. 186 alin. (2) lit. a) , c) şi d) Cod penal, la 1 (unu) an şi 2 (doi) luni închisoare şi conform art. 84 alin. (1) Cod penal, la 2 (doi) ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. Termenul executării pedepsei se calculează din 24.02.2021.

Prin sentinţa Judecătoriei Chişinău, sediul Buiucani din 01 aprilie 2021, Cebotari Nicolae ***** a fost recunoscut vinovat şi condamnat, cu aplicarea art. 70 alin. (3) şi 79 Cod penal, în baza art. 192/1 alin. (2) lit. a) Cod penal, la 6 (șase) luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. Termenul executării pedepsei se calculează din data definitivării sentinței - 19.04.2021.

Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 24 iunie 2021, Cebotari Nicolae ***** a fost recunoscut vinovat şi condamnat în baza art. 187 alin. (2) lit. b), e) şi f) Cod penal, prin aplicarea art.70 alin. (3/1) Cod penal, se stabilește pedeapsă sub formă de 3 (trei) ani şi 6 (șase) luni închisoare şi conform art. 84 alin. (4) Cod penal, prin concurs de sentințe, prin cumul parțial al pedepselor definitive stabilite prin: - 1. sentința Judecătoriei Bălți, sediul Sângerei din 12.07.2019; - 2. sentința Judecătoriei Strășeni, sediul Călărași din 15.01.2020; - 3. sentința Judecătoriei Străşeni, sediul Central din 21.01.2020; - 4. sentința Judecătoriei Orhei, sediul Central din 21.08.2020; - 5. sentința Judecătoriei Ungheni din 10.12.2020; - 6. sentința Judecătoriei Orhei, sediul Central din 24.12.2020; - 7. sentința Judecătoriei Criuleni, sediul Central din 24.02.2021; stabilindu-i pedeapsă definitivă de 8 (opt) ani închisoare, cu executarea pedepsei în

penitenciar de tip semiînchis. Termenul executării pedepsei a calcula din data de 24.06.2021, cu includerea termenului de pedeapsă ispășit din data de 09.04.2019 până la data de 24.06.2021.

Prin decizia Curţii de Apel Chișinău din 25 ianuarie 2022, sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 24 iunie 2021, se menține fără modificări.

Prin sentința Judecătoriei Bălţi, sediul Fălești din 19 iulie 2021, Cebotari Nicolae ***** a fost recunoscut vinovat şi condamnat în baza art. 192[1] alin. (2) lit. c) Cod penal, la 1 (unu) an şi 8 (opt) luni închisoare; art. 192[1] alin. (2) lit. a) şi c) Cod penal, la 1 (unu) an şi 8 (opt) luni închisoare; art. 192[1] 'alin. (2) lit. a) şi c) Cod penal, la 1 (unu) an şi 8 (opt) luni închisoare. Potrivit prevederilor art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, i se stabilește pedeapsă definitivă cu închisoare pe un termen de 2 (doi) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. Termenul executării pedepsei cu închisoarea se calculează începând cu 19 iulie 2021.

Prin decizia Curţii de Apel Bălţi din 13 octombrie 2021, sentința Judecătoriei Bălți, sediul Fălești din 19 iulie 2021, se menține fără modificări.

Prin sentința Judecătoriei Orhei, sediul Telenești din 17 decembrie 2021, Cebotari Nicolae ***** a fost recunoscut vinovat şi condamnat, cu aplicarea art. 70 alin. (3), art. 79 din Codul penal, şi prin aplicarea art. 364[1] alin. (8) Cod de procedură penală, în baza art. 186 alin. (2) lit. c) şi d) Cod penal, la 6 (șase) luni închisoare; art. 186 alin. (2) lit. b), c) şi d) Cod penal, la 7 (șapte) luni închisoare; art.192[1] alin. (2) lit. a) şi c) Cod penal, la 1 (unu) an şi 8 (opt) luni închisoare; art. 186 alin. (2) lit. b), c) şi d) Cod penal, la 1 (unu) an închisoare. Conform prevederilor art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, i s-a stabilit pedeapsă definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 2 (doi) ani şi 4 (patru) luni, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis. Termenul executării pedepsei cu închisoarea se calculează din data pronunțării sentinței - 17 decembrie 2021.

Prin încheierea Judecătoriei Orhei, sediul Central din 05.01.2023, a fost admisă plângerea condamnatului Cebotari Nicolae *****, împotriva administrației instituțiilor penitenciare, Penitenciarul nr.18 Brănești, referitor la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței CEDO, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din CEDO. S-a constatat faptul că, condamnatul Cebotari Nicolae *****, a fost deținut în Penitenciarul nr.18 Brănești, perioada continuă de la 18.04.2022 până la 16.05.2022, de la 20.06.2022 pînă la 15.08.2022 și de la 07.11.2022 până în prezent, data de 05.01.2023, pe o perioadă totală de 143 zile, în calitate de condamnat, în condiții contrare prevederilor art. 3 din CEDO. În condițiile art. 473[4] alin. (4) din Codul de procedură penală, s-a redus pedeapsa condamnatului Cebotari Nicolae *****, cu 14 (paisprezece) zile, pentru perioada

de 143 zile, în care condamnatul s-a aflat în detenție Penitenciarul nr.18 Brănești, în calitate de condamnat, în condiții contrare prevederilor art.3 din CEDO. În privința perioadei de 3 (trei) zile calculate în condițiile art. 473[4] alin. (4) CPP (din perioada de 143 zile și care nu au putut fi împărțite la 10), instanța de judecată consideră oportun compensarea acestora în valoare bănească în beneficiul condamnatului Cebotari Nicolae *****, a sumei de bani în mărime de 150 (una sută cincizeci) lei, şi anume a câte o unitate convențională pentru fiecare zi în care condamnatul a suferit încălcarea condițiilor de detenție, care urmează a fi încasată din contul bugetului de stat prin intermediul Ministerului Finanțelor al RM.

Potrivit raportului nr.2/3411 din 14.07.2023, în privința condamnatului Cebotari Nicolae *****, începutul executării pedepsei condamnatului, se consideră din 09.04.2021, iar sfârșitul executării pedepsei la 25.03.2026. Perioada detenției în instituțiile penitenciare, după cum urmează: în Penitenciarul nr. 17 Rezina perioada: 09.04.2019-03.06.2019, Penitenciarul nr. 13 Chișinău perioada: 03.06.2019-15.07.2019, 05.08.2019-16.09.2019, 16.12.2019-05.10.2020, 19.10.2020-02.07.2021, 19.07.2021-18.04.2022, 16.05.2022-20.06.2022, 15.08.2022-07.11.2022, în Penitenciarul nr. 11 Bălți perioada: 15.07.2019-05.08.2019, 16.09.2019-16.12.2019, 05.10.2020-19.10.2020, 02.07.2021-19.07.2021, și în Penitenciarul nr.18 Brănești în perioada: 18.04.2022-16.05.2022, 20.06.2022-15.08.2022, 07.11.2022 - până în prezent.

Cu referire la încheierea Judecătoriei Orhei, sediul Central din 06.12.2023, Colegiul penal stabilește că judecătorul de instrucție corect a admis plângerea condamnatului Cebotari Nicolae împotriva administrației instituției penitenciare referitoare la condiţiile de detenţie care, conform jurisprudenței Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului, garantate de art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale.

Colegiul penal consideră întemeiată concluzia instanței de fond privind constatarea faptului că Cebotari Nicolae a fost deţinut în condiții contrare prevederilor art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, în Penitenciarul nr. 18 Brănești în calitate de condamnat.

Afiliindu-se celor constatate de judecătorul de instrucție, Colegiul penal consideră că dificultățile cu care s-a confruntat condamnatul Cebotari Nicolae pe parcursul detenției sale în Penitenciarul nr. 18 Brănești, în calitate de condamnat, au depășit nivelul inevitabil de suferință inerent detenției într-un mod contrar prevederilor art.3 din Convenție.

Conform art.3 a Convenției Europene pentru apărarea drepturilor omului, *nimeni nu poate fi supus torturii, nici pedepselor sau tratamentelor inumane ori degradante.*

Conform art. 473[2] alin. (1) Cod Procedură Penală, *plângerea împotriva administrației instituției penitenciare referitoare la condițiile de detenție care,*

conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, încalcă drepturile condamnatului sau prevenitului garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale poate fi înaintată de către condamnat sau prevenit personal sau prin intermediul unui avocat la instanța în a cărei rază teritorială se află instituția penitenciară ale cărei acțiuni sau inacțiuni se contestă.

Conform prevederilor art. 473[2] alin. (3) CPP*, condamnații care au fost deținuți cel puțin 10 zile în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, drepturi care reies din obligația statului de a asigura condițiile de detenție, pot solicita, cu titlu de despăgubiri, reducerea pedepsei.*

Conform prevederilor art. 473[4] alin. (4) CPP*, În cazul constatării circumstanţelor prevăzute la art.473[2] alin.(3), instanţa de judecată dispune reducerea pedepsei condamnatului, calculându-se de la 1 la 2 zile de reduceri pentru 10 zile de detenţie în condiţii precare calculate cumulativ. Instanţa de judecată poate rotunji în favoarea condamnatului termenul de pedeapsă constatat ca fiind executat în condiţii contrare prevederilor art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, pentru a deduce integral acest termen din termenul rămas neexecutat.*

În acest sens, apreciind argumentele plângerii cu privire la condițiile de detenție invocate în raport cu poziția instituției penitenciare consemnată în raportul anexat la materialele cauzei, prin prisma principiilor generale stabilite în jurisprudența CEDO cu referire la încălcarea art.3 din Convenție, judecătorul de instrucție just a stabilit că pe parcursul perioadei vizate, Cebotari Nicolae s-a deținut în condiții de supraaglomerare, nefiind respectată norma spațiului locativ per persoană, confirmându-se și celelalte alegații ale condamnatului referitor la condiţiile sanitare şi igienice, sistemul de canalizaţie şi aerisire, alimentaţia, accesul la apă potabilă ș.a., ceea ce evident determină încălcarea drepturilor sale garantate de art.3 CEDO.

Recurentul mai pretinde că Cebotari Nicolae nu a fost marginalizat sub nici un aspect inuman sau degradant, fiind asigurat cu minimul de întreținere.

Argumentul recurentului, Colegiul penal îl apreciază ca nefondat, în acest sens, menționând prevederile pct. 464 al Statutului executării pedepsei de către condamnați, potrivit căruia, *fiecare deținut se asigură cu spațiu de cazare în mărime nu mai mică de 4 m^2, care trebuie să fie iluminat natural și artificial, încălzit și ventilat conform normativelor de construcții*.

În acest aspect, Colegiul penal consideră oportun de a se referi și la practica CEDO expusă în cauzele *Kantyrev împotriva Rusiei*, *Kadikis împotriva Letoniei* și *Melnik împotriva Ucrainei*, unde Curtea a reiterat că atunci când suprapopularea dintr-o închisoare atinge un anumit nivel, acest element este suficient, în sine,

pentru a concluziona încălcarea art.3 din Convenție. În general, este vorba despre cazurile în care *spaţiul personal* acordat unui reclamant este mai mic de 3 m².

Colegiul penal reține criticele invocate de către judecătorul de instrucție asupra raportului administrației instituțiilor penitenciare, precum că: Cebotari Nicolae s-a aflat în instituțiile penitenciare în condiții de detenție acceptabile, care au corespuns minimului necesar, ultimul nefiind marginalizat sub nici-un aspect inuman și/sau degradant, nefiind fundamentate pe careva probe, iar pentru a aprecia credibilitatea uneia dintre părți, în lipsa altor dovezi, instanța s-a bazat pe rapoartele organizațiilor naționale și internaționale ce țin de acest aspect.

La analiza condițiilor de cazare a deținutului, Colegiul va face trimitere la cele indicate în Raportul anual pentru anul 2017 al Consiliului pentru Prevenirea Torturii, membrii Consiliului au făcut trimitere la constatările Comitetului European pentru prevenirea Torturii şi Tratamentelor sau Pedepselor Inumane şi Degradante, în care a fost subliniat că starea spaţiului de locuit pentru deţinut ar trebui de examinat nu doar prin prisma numărului de deţinuţi din celulele instituţiilor penitenciare la momentul dat, dar în egală măsură, şi ţinând cont de ratele oficiale de ocupare (numărul de paturi per celulă), în baza standardului de cel puţin 4 m^2 de spaţiu locativ per deţinut şi de a revizui, în consecinţă, capacitatea oficială a instituţiilor penitenciare. Spaţiul ocupat de către anexele sanitare/toalete construite nu ar trebui să fie incluse în acest calcul.

Conform raportului privind vizita preventivă în Penitenciarul nr.18 Brăneşti a Avocatului Poporului (Ombudsmanul) din 31.07.2019 aprobat la 05.08.2019, şi raportul Consiliului pentru prevenirea torturii (CPT), din 11.02.2020, privind vizita de monitorizare la Penitenciarul nr.18, cu referire la condiţiile de detenţie, s-au reţinut condiţii precare de detenţie, şi anume suprapopularea penitenciarului, condiţii deplorabile din boxa pentru refuzul de hrană, şi lipsa personalului medical specializat în instituţia penitenciară.

Respectiv, Colegiul penal, la fel ca și judecătorul de instrucție, consideră că dificultățile cu care s-a confruntat Cebotari Nicolae pe parcursul detenției sale în perioada nominalizată, au depășit nivelul inevitabil de suferință inerent detenției și au atins pragul de severitate contrar art.3 din Convenție, aceste condiții fiind suficiente pentru constatarea încălcărilor admise în penitenciarul vizat.

Cu toate acestea, totuși instanța de recurs va casa parțial verdictul judiciar emis de către prima instanță, în latura aplicării prevederilor art. 473^4 alin.(5) Cod de pr.penală, dispunând astfel eronat în privința perioadei de 5 zile (*din perioada de 335 zile şi care nu au putut fi împărţite la 10),* compensarea acestora în valoare bănească în beneficiul condamnatului Cebotari Nicolae, a sumei de bani în mărime de 250 lei, şi anume a câte o unitate convențională pentru fiecare zi în care condamnatul a suferit încălcarea condițiilor de detenție, care urmează a fi încasată din contul bugetului de stat prin intermediul Ministerului Finanțelor al RM.

Or, potrivit art. 473[2] Cod de pr.penală, (3) *Condamnaţii care au fost deţinuţi cel puţin 10 zile în condiţii contrare prevederilor art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, drepturi care reies din obligaţia statului de a asigura condiţiile de detenţie, pot solicita, cu titlu de despăgubiri, reducerea pedepsei*. (4) *În cazul în care partea neexecutată din pedeapsă nu permite deducerea integrală a reducerii pedepsei sau perioada încălcării condiţiilor de detenţie este mai mică de 10 zile, în privinţa perioadei rămase condamnatul poate solicita despăgubire în valoare bănească.*

Potrivit art. 473[4] alin.(5) Cod de pr. penală, prevede faptul că, *în cazul constatării circumstanţelor prevăzute la art.473[2] alin.(3), instanţa de judecată dispune reducerea pedepsei în condiţiile alin.(4) din prezentul articol,* ***iar în privinţa perioadei rămase****, dispune, cu titlu de despăgubire, încasarea în favoarea condamnatului, din contul bugetului de stat, a sumei băneşti în mărime de până la 2 unităţi convenţionale pentru fiecare zi de detenţie în condiţii precare, precum şi a costurilor şi cheltuielilor aferente.*

Prin urmare, instanța de recurs ține a menționa faptul că nu poate însuși raționamentul primei instanțe referitor la compensarea celor 5 zile de detenție (*din perioada de 335 zile şi care nu au putut fi împărţite la 10)* în valoare bănească, în condițiile în care potrivit raportului întocmit în baza art. 473[3] alin. (2) Cod de pr.penală, de către administrația P-18 Brănești, sfârșitul termenului de detenție va constitui data de *25 martie 2026*, fapt ce denotă că stingerea executării pedepsei prin prisma art. 275 pct.1) lit.a) Cod de executare, nu este tangibilă speței, urmând ca Cebotari Nicolae să execute în continuare pedeapsa penală sub formă de închisoare.

Subsecvent, instanța de recurs în susținerea poziției sale va trece în revistă că Legiuitorul RM, prin adoptarea mecanismului compensator nu a urmărit instituirea la examinarea a fiecărei plângerii contrare art. 3 CEDO, *pentru perioada care nu poate fi împărţite la 10 zile de detenţie,* compensarea bănească a persoanelor aflate în custodia statului, or chestiunea dată în asigurarea interesului public, urmează a fi tratată în mod distinct, adică ***de a fi lăsate în continuare la termenul de executare a pedepsei***, cu ulterioara lor examinare în procedură separată în ordinea art. 473[2] Cod de pr. penală.

În atare împrejurări, instanța de recurs reține **a fi pripită** compensarea în valoare bănească în beneficiul condamnatului Cebotari Nicolae, a sumei de bani în mărime de 250 lei, pentru perioada de 5 zile (*din perioada de 335 zile şi care nu au putut fi împărţite la 10),* în situația în care, instanța nu și-a motivat efectiv soluția referitor la esența art. 473[4] alin.(5) Cod de pr.penală, care s-a dovedit a fi una eronată, ce nu poate fi acceptată.

În continuare, Colegiul remarcă, că este neîntemeiată soluția instanței și în partea perioadei de detenție constatată de către instanța de fond, în care

condamnatul s-a deținut în Penitenciarul nr. 18 Brănești în condiții inumane și degradante.

Așadar, Colegiul penal conchide că la examinarea plângerii condamnatului, judecătorul nu a respectat normele procesuale pertinente cazului din speță, nu a verificat și elucidat pe deplin circumstanțele cauzei, eronat calculând perioada deținerii condamnatului Cebotari Nicolae în Penitenciarul nr. 18 Brănești în calitate de condamnat.

În acest context, se atestă că în partea motivată a încheierii, cât și în partea dispozitivă a acesteia, instanța a reținut că potrivit materialelor cauzei, Cebotari Nicolae s-a deținut în Penitenciarul nr. 18 Brănești în perioada 05.01.2023 până la 06.12.2023 – data adoptării încheierii recurate, în calitate de condamnat.

Totodată, la baza încheierii din **06.12.2023**, instanța a luat ca reper raportul administrației Penitenciarului nr. 18 Brănești Nr. 2/3411, întocmit la **14.07.2023** conform art. 473^3 alin. (2) CPP în care au fost elucidate condițiile de detenție în care s-a aflat condamnatul Cebotari Nicolae anume în perioada 05.01.2023 până la 14.07.2023, data întocmirii raportului.

În așa mod, Colegiul penal conchide că prima instanță eronat a reținut în încheiere faptul deținerii lui Cebotari Nicolae în Penitenciarul nr. 18 Brănești în condiții contrare art. 3 CEDO în perioada 05.01.2023-06.12.2023, urmând a fi luat în considerație faptul că de la 14.07.2023 - data când a fost întocmit raportul, și până la 06.12.2023 – data pronunțării încheierii, a trecut o perioadă de timp de aproximativ cinci luni, iar instanța nu dispunea de un raport al administrației penitenciarului pentru evaluarea condițiilor de detenție în această perioadă de timp.

Astfel, în lipsa raportului întocmit conform art. 473^3 alin. (2) CPP, prima instanță nejustificat a inclus perioada 05.01.2023-06.12.2023 în termenul deținerii condamnatului în condiții contrare prevederilor art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale în Penitenciarul nr. 18 Brănești în calitate de condamnat.

Având ca reper cele enunțate, Colegiul penal conchide că încheierea contestată urmează a fi casată parțial, cu pronunțarea unei hotărâri noi, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, în partea calculului zilelor în care condamnatul s-a deținut în Penitenciarul nr. 18 Brănești, termenul pedepsei lui Cebotari Nicolae, urmând a fi redus pentru deținerea condamnatului în condiții contrare prevederilor art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale în Penitenciarul nr. 18 Brănești doar pentru perioada 05.01.2023-14.07.2023. Totodată, faptul dat nu-l împiedică pe condamnatul Cebotari Nicolae de a depune ulterior plângere împotriva administrației instituției penitenciare referitoare la condițiile de detenție pentru perioada de după 14.07.2023.

Ca rezultat, se constată deținerea lui Cebotari Nicolae în condiții inumane contrare prevederilor art. 3 CEDO în Penitenciarul nr. 18 Brănești în perioada 05.01.2023-14.07.2023, în total 189 zile, în calitate de condamnat. Astfel, în conformitate cu art. 473^4 alin. (4) Cod de procedură penală, se reduce pedeapsa condamnatului Cebotari Nicolae cu 18 zile, pentru perioada de 189 zile, în care s-a deținut în calitate de condamnat în Penitenciarul nr. 18 Brănești, cu calcularea 1 zi de reducere pentru fiecare 10 zile de detenţie. În privința perioadei rămase de 9 zile, calculată în condițiile art. 473^4 alin. (4) din Codul de procedură penală, care nu poate fi redusă, instanţa de judecată consideră necesar de a o lăsa în continuare la termenul de executare a pedepsei.

Prin urmare, termenul pedepsei definitive, stabilit lui Cebotari Nicolae, se reduce în total cu 18 zile.

În lumina celor evidențiate, Colegiul penal consideră că soluția instanței de fond, constituie temei pentru recurs, în acest sens urmând a fi pronunțată o nouă hotărâre.

În conformitate cu prevederile art. 449 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul penal,-

D E C I D E :

Recursul directorului adjunct al Penitenciarului nr. 18 Brănești Ion Florea declarat împotriva încheierii Judecătoriei Orhei sediul Central din 06 decembrie 2023, privind admiterea plângerii condamnatului **Cebotari Nicolae** ***** înaintată împotriva administrației instituțiilor penitenciare referitor la condițiile de detenție care conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului, în baza art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor și a libertăților omului, se admite, din alte motive decât cele invocate, cu pronunțarea unei noi hotărâri, după cum urmează:

Se constată deținerea lui Cebotari Nicolae ***** în condiții inumane contrare prevederilor art. 3 CEDO în Penitenciarul nr. 18 Brănești în total 189 (o sută optzeci și nouă) zile, în perioada 05.01.2023-14.07.2023, în calitate de condamnat.

În conformitate cu art. 473^4 alin. (4) Cod de procedură penală, se reduce pedeapsa condamnatului Cebotari Nicolae ***** cu 18 (optsprezece) zile, pentru perioada de 180 zile, în care s-a deținut în calitate de condamnat în Penitenciarul nr. 18 Brănești, cu calcularea o zi de reducere pentru fiecare 10 zile de detenţie.

În privința perioadei rămase de 9 (nouă) zile, calculată în condițiile art. 473^4 alin. (4) din Codul de procedură penală care nu poate fi redusă, instanţa de judecată consideră necesar de a le lăsa în continuare la termenul de executare al pedepsei.

Termenul pedepsei definitive, stabilit lui Cebotari Nicolae *****, se reduce în total cu 18 (optsprezece) zile.

În rest, se mențin dispozițiile încheierii instanței de fond.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței: Ion Talpa

Judecători: Ecaterina Arseni

Oxana Mironov